

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 705/2015-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátkou Mgr. Romanou Palíderovou, Advokátska kancelária, Jégého 19, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 171/08 v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 171/08 v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012 p o r u š i l základné právo [REDAKČNÝ ZNAČENIE] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDACTED] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov), ktorú je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť na účet jeho advokátky Mgr. Romany Palíderovej, Advokátska kancelária, Jégého 19, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 705/2015-7 z 29. októbra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 171/08 v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ku skutkovému stavu sťažovateľ uviedol najmä, že:

„(...) Na Okresný súd v Trenčíne som podal návrh žaloby zo dňa 21.07.2008 o určenie povinnosti na vypočítanie majetkových podielov z transformácie družstva a vydanie družstevných podielových listov.

Súd robí vo veci zbytočné súdne prietahy neefektívne koná, následkom neefektívneho konania Krajský súd v Trenčíne opätovne zrušuje rozhodnutia prvostupňového súdu a vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Od podania návrhu žaloby zo dňa 21.07.2008 uplynula lehota 6 rokov a vo veci nie je právoplatne rozhodnuté.

Dňa 25.07.2014 mi bolo Okresným súdom v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn.:12C/171/2008 doručené predvolanie na pojednávanie až na deň 24.09.2014.

Medzičasom prikázal Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo dňa 25.10.2012 sp. zn.: II.ÚS 50/2012-40 Okresnému súdu v Trenčíne, okrem iného, aby vo veci vedenej pod sp. zn.:12C 171/2008 konal bez zbytočných prietahov.

Okresný súd v Trenčíne nerešpektuje príkaz Ústavného súdu Slovenskej republiky, zo dňa 25.10.2012, aby vo veci vedenej pod sp. zn.: 12C 171/2008 konal bez zbytočných prietahov, vytyčil pojednávanie na deň 05.11.2014.

Okresný súd v Trenčíne okrem zbytočných súdnych prietahov vo veci neefektívne koná, následkom čoho Krajský súd v Trenčíne zrušuje rozhodnutia prvostupňového súdu a vec opätovne vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Na pojednávaní dňa 05.11.2014 súd neefektívne konal tým, že uznesením návrh navrhovateľa pod bodom

3/ - nezaplatená časť nájomného za užívanie pôdy z celkovej výmery 12.724 m² za obdobie od roku 1993 do roku 2012 za pôdu patriacu navrhovateľovi a užívanú odporcom sa vylučuje na samostatné konanie. Bol vyhlásený rozsudok proti ktorému sa po obdržaní odvolám. (...)

Na základe skutočností uvedených v časti I. tejto sťažnosti je nesporné, že Okresný súd v Trenčíne svojim postupom vo veci porušuje základné právo upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy a ľudské právo upravené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že Okresný súd v Trenčíne od podania návrhu žaloby zo 21.07.2008 do dnešného dňa právoplatne nerozhodol, hoci od podaného návrhu žaloby uplynula lehota 6 rokov, vyvoláva u mňa dlhodobý stav právnej neistoty, ktorý napriek využitiu všetkých dostupných prostriedkov nápravy naďalej trvá.

Predmet namietaného konania pritom nie je ani fakticky tak zložitý, aby objektívne podmieňoval dlhšiu dobu na prípravu rozhodnutia.

Napriek tomu, že zabezpečenie pomoci je v rukách štátu - Okresného súdu v Trenčíne, tento bez primeraných dôvodov nekoná resp. nekoná primerane k svojim možnostiam a okolnostiam tohto prípadu, keď koná tak neefektívne koná, následkom čoho je spôsobované pretrvávanie protiprávneho stavu.

Včasné rozhodnutie Okresného súdu v Trenčíne v predmetnom konaní by odstránilo stav právnej neistoty, v ktorom sa nachádzam, čo je podľa rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky účelom základného práva na prerokovanie veci efektívne a bez zbytočných prietáhov. (...)

Nečinnosťou a neefektívnym konaním súdu som utrpel finančnú majetkovú a aj nemajetkovú ujmu. Ak by súd včas rozhodol, došlo by u mňa k podstatnému zlepšeniu mojej zlej finančnej situácie, keďže som poberateľom nízkeho starobného dôchodku bez ďalších príjmov, okrem toho som osoba zdravotne ťažko postihnutá s potrebou sprievodcu, k čomu vlastným bez obmedzenia preukaz ZŤPS, číslo preukazu je: [REDAKOVANÉ], ktorý vydal OÚ v [REDAKOVANÉ] odbor sociálnych vecí ÚPČ.

Dlhodobý stav právnej neistoty spôsobuje u mňa psychickú záťaž následkom čoho som sa musel ambulantne liečiť u psychiatra.

Vzhľadom na odstup od podania návrhu žaloby na súd a primeranej lehoty, v ktorej mal súd o tomto návrhu rozhodnúť, možno celkovú majetkovú a aj nemajetkovú ujmu stanoviť na sumu 7.000 eur. (...)

Na základe uvedeného a v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami platných právnych predpisov navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona č.38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov prijal sťažnosť na ďalšie konanie a po jej prerokovaní vydal tento nálež

1. Okresný súd v Trenčíne v konaní pod sp. zn.:12C/171/2008 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci efektívne a bez zbytočných súdnych prietáhov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd!

2. [REDACTED] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume: 7.000 eur, ktoré mu je Okresný súd v Trenčíne povinný zaplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd v Trenčíne je povinný zaplatiť advokátovi trovy právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Sťažovateľ súhlasí s tým, aby jeho sťažnosť bola prerokovaná bez ústneho pojednávania.

3.1 Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr 1178/2015 z 23. novembra 2015 (ku ktorému bolo pripojené aj vyjadrenie zákonnej sudkyne v napadnutom konaní), pričom predseda súdu uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 50/2012-40 zo dňa 25.10.2012 vyplýva, že v čase od nápadu veci na Okresný súd Trenčín do rozhodovania Ústavného súdu Slovenskej republiky došlo k nečinnosti Okresného súdu Trenčín, v dôsledku čoho došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/171/2008. Po vydaní vyššie uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu nebol súd vo veci dlhodobo nečinný, konalo sa v rámci možnosti zákonnej sudkyne plynulo. Predchádzajúca predsedníčka plynulosť konania sledovala a zákonnú sudkyňu upozornila na povinnosť konať bez prieťahov.

Domnievam sa, že predmetný spor patrí k skutkovo zložitejším veciam vzhľadom na nutnosť zistenia skutočných výmer poľnohospodárskej pôdy užívanej sťažovateľom a vzhľadom na odstránenie rozporov v tvrdeniach účastníkov sporu. Vo veci neboli prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. O. s. p. Sťažovateľ prispel k predĺženiu konania tým, že z pojednávania určeného na 24.09.2014 sa bez uvedenia konkrétnych dôvodov ospravedlnil a požiadal o jeho odročenie.

Pokiaľ ide o navrhované finančné zadostučinenie, považujem ho za neprimerane vysoké vzhľadom na predmet konania, dĺžku možných prietahov a dĺžku konania od vydania Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 50/2012-40 zo dňa 25.10.2012.

Ohľadne ústneho pojednávania, súhlasím s tým, aby ústavný súd od tejto formy upustil, nakoľko nemožno očakávať ďalšie objasnenie danej veci.“

3.2 Zákonná sudkyňa JUDr. Judita Knociková popísala chronológiu úkonov vykonaných súdom v danej veci a dodala tieto relevantné skutočnosti:

„(...)1/ Vec nie je právne zložitá, ale je skutkovo zložitá vzhľadom na zistenie skutočných výmer poľnohospodárskej pôdy, užívanej odporcom a vzhľadom na odlišné tvrdenia účastníkov sporu.

2/ Vo veci neboli prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. O.s.p.

3/ Prietahy zo strany sťažovateľa (navrhovateľa): - požiadal o odročenie pojednávania zo dňa 24.9.2014 bez uvedenia konkrétneho osobného dôvodu.

4/ Súd vo veci konal bez prietahov.“

3.3 Sťažovateľ už nevyužil svoje právo zaujať stanovisko k vyjadreniu okresného súdu, pričom už vo svojej sťažnosti uviedol, že *„súhlasí s tým, aby jeho sťažnosť bola prerokovaná bez ústneho pojednávania“*.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav

konania vedeného na okresnom súde najmä v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012:

Dňa 22. júla 2008 podal sťažovateľ na okresnom súde proti Poľnohospodárskemu družstvu podielnikov [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) žalobu „o určenie povinnosti na vypočítanie majetkových podielov z transformácie družstva a vydanie družstevných podielových listov“.

(...)

Dňa 25. októbra 2012 ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 50/2012-40 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súde, aby v uvedenej veci konal bez zbytočných prietahov, sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €.

Dňa 30. januára 2013 sťažovateľ doručil súdu rozšírenie „podaného návrhu žaloby“.

Dňa 14. februára 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 11. marec 2013.

Dňa 11. marca 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd uznesením č. k. 12 C 171/08-234 nepripustil zmenu žalobného návrhu z 30. januára 2013 a vyhlásil rozsudok č. k. 12 C 171/08-237, ktorým návrh sťažovateľa zamietol.

Dňa 21. mája 2013 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedeným rozhodnutiam súdu.

Dňa 24. mája 2013 okresný súd uznesením č. k. 12 C 171/08-250 zaviazal sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie a odporcovi bolo zaslané uvedené odvolanie na vyjadrenie.

Dňa 20. júna 2013 sťažovateľ podal proti uzneseniu súdu č. k. 12 C 171/08-250 odvolanie a zároveň požiadal o oslobodenie od platenia súdneho poplatku.

Dňa 24. júna 2013 okresný súd vyzval sťažovateľa na predloženie potvrdenia majetkových pomerov.

Dňa 24. júla 2013 sťažovateľ zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie.

Dňa 27. augusta 2013 bol spis predložený Krajskému súde v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa.

Dňa 6. novembra 2013 krajský súd uznesením č. k. 17 Co 555/2013-269 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bol návrh zamietnutý, a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým bola pripustená, ako aj nepripustená zmena návrhu,

odvolanie sťažovateľa odmietol. Krajský súd uznesením č. k. 17 Co 555/2013-275 taktiež odmietol odvolanie sťažovateľa voči uzneseniu z 11. marca 2013.

Dňa 20. novembra 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 9. januára 2014 súd vyzval sťažovateľa na spresnenie návrhu podľa odôvodnenia uznesenia krajského súdu č. k. 17 Co 555/2013-269.

Dňa 14. februára 2014 sťažovateľ reagoval na uvedenú výzvu okresného súdu.

Dňa 30. júna 2014 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 24. september 2014.

Dňa 17. septembra 2014 sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní „z osobných dôvodov“. Rovnako aj zástupca odporcu ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní.

Dňa 24. septembra 2014 bolo pojednávanie odročené na 5. november 2014.

Dňa 5. novembra 2014 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom vyhlásil rozsudok č. k. 12 C 171/08-292, ktorým časť návrhu sťažovateľa vylúčil na samostatné konanie a vo zvyšnej časti návrh sťažovateľa zamietol.

Dňa 12. januára 2015 sťažovateľ podal odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 4. marca 2015 bol spis predložený krajskému súdu, aby rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľa.

Dňa 8. apríla 2015 krajský súd uznesením č. k. 17 Co 212/2015-303 odvolanie sťažovateľa proti výroku, ktorým bol návrh vylúčený na samostatné konanie, odmietol, v zostávajúcej časti rozsudok okresného súdu potvrdil.

Dňa 16. apríla 2015 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 18. mája 2015 sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu č. k. 17 Co 212/2015-303 dovolanie.

Dňa 25. mája 2015 bolo uskutočnené vylúčenie na samostatné konanie v zmysle rozsudku č. k. 12 C 171/08-292.

Dňa 20. júna 2015 súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie.

Dňa 17. augusta 2015 sťažovateľ požiadal súd o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za dovolanie.

Dňa 21. augusta 2015 súd zaslal sťažovateľovi na vyplnenie tlačivo „*potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch*“.

Dňa 3. septembra 2015 sťažovateľ vrátil súdu vyplnené tlačivo, ktorým dokladoval svoje majetkové pomery.

Dňa 3. novembra 2015 okresný súd uznesením č. k. 12 C 171/08-327 priznal sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. V rovnaký deň súd vyzval odporcu na možnosť vyjadrenia sa k dovolaniu sťažovateľa.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu vo veci „o určenie povinnosti na vypočítanie majetkových podielov z transformácie družstva a vydanie družstevných podielových listov“ vedenej pod sp. zn. 12 C 171/08 dochádza opätovne, t. j. aj po rozhodnutí ústavného súdu č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012, k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd do určitej miery pripúšťa, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke zložitejšie vzhľadom na komplikované „*zistenie skutočných výmer poľnohospodárskej pôdy, užívanej odporcom*“ (pozri vyjadrenie zákonnej sudkyne v bode I/3.2), avšak skutkové posúdenie veci si dosiaľ nevyžadovalo úzko odborné poznatky, teda vec bolo možné rozhodnúť aj bez nariadenia znaleckého dokazovania, preto ústavný súd trvá na tom, že zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať (tak ako to bolo uvedené aj v náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 50/2012-40) na vrub zložitosti veci. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevyvíjajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci a v preskúmvanom období, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa, aj keď je pravdou, že v jednom prípade sa nezúčastnil na pojednávaní, pričom sa však ospravedlnil.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že celkové trvanie posudzovaného konania už sedem a pol roka je už samo osebe neprimerané. Nehovoriac o tom, že napadnuté konanie napriek vyhlásenému rozsudku č. k. 12 C 171/08-292 z 5. novembra 2014 dodnes nie je v celom rozsahu skončené, pretože časť návrhu sťažovateľa okresný súd nerozhodol meritórne, ale „iba“ vylúčil na samostatné konanie. Okrem toho okresný súd bol danej veci už aj po vyslovení porušenia označených základných práv ústavným súdom (č. k. II. ÚS 50/2012-40) opäť krátkodobo nečinný, konkrétne od 25. októbra 2012 do 14. februára 2013 (štyri mesiace) a od 14. februára 2014 do 30. júna 2014 (štyri mesiace).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že okresný súd bol v danej veci minimálne od 11. marca 2013 do 20. novembra 2013 (osem mesiacov) neefektívne činný, keďže jeho meritórne rozhodnutie bolo v dôsledku odvolania zrušené a vec bola vrátená na nové konanie. Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne jedného roka súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a primárne ani v dôsledku správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje

predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci - a teda vykonanie spravodlivosti - bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že ústavný súd už vo svojom náleze č. k. II. ÚS 50/2012-40 z 25. októbra 2012 prikázal okresnému súdu v napadnutej veci konať bez zbytočných priet'ahov, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 000 €, pretože *„dlhodobý stav právnej neistoty spôsobuje u mňa psychickú záťaž následkom čoho som sa musel ambulantne liečiť u psychiatra“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané v sume 2 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že vo vzťahu k napadnutému konaniu už vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, prikázal vo veci konať bez priet'ahov, sťažovateľovi priznal zadosťučinenie, napriek tomu okresný súd nekonal vo veci s osobitnou starostlivosťou.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo 14. novembra 2014 a spísanie ústavnej sťažnosti z 15. novembra 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2014 patrí odmena v sume dvakrát po 134 € a režijný paušál dvakrát po 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove 284,08 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2016